

Eteläpohjalaisen ekosysteemikehittämisen malli: Ylimaakunnallisen yhteistyön merkitys

Jari Kolehmainen

Tutkimusjohtaja, HT

Tampereen yliopisto

S-posti: jari.kolehmainen@tuni.fi

Puh. 050-5749704

EKOSYSTEEMEILLÄ VAIKUTTAVUUTTA JA KASVUA

Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhteisön ekosysteemistrategia

SISÄLLYS

1

**EKOSYSTEEMIT
INNOVAATIO-
TOIMINNAN
KEHITTÄMISEN
LÄHESTYMIS-
TAPANA**

2

**ETELÄ-
POHJANMAAN
EKOSYSTEEMIEN
NYKYTILAN
KUVAUS**

3

**EKOSYSTEEMIEN
KEHITTÄMINEN**

1

**EKOSYSTEEMIT
INNOVAATIOTOIMINNAN
KEHITTÄMISEN
LÄHESTYMISTAPANA**

TULEVAISUUDEN KASVU LUODAAN EKOSYSTEEMISSÄ

Suuret yhteiskunnalliset haasteet ratkaistaan tulevaisuudessa toimijoiden välisessä yhteistyössä – **Yhteistyö on vaikuttavuuden ja kasvun edellytys.**

- Ekosysteemejä on erilaisia, mutta yhteistä niille on toimijoiden välinen vuorovaikutus ja sillojen purkaminen (esim. organisaatio, toimiala, tieteenala).
- Uusi aines (osaaminen, teknologia) on uudistumisen edellytys (esim. älykäs teollisuus, kestävä ruoka).

Tutkimus- ja kehitysrahoituksen uusissa ohjelmissa edellytetään ekosysteemistä yhteistyötä (EAKR, Business Finland, Suomen Akatemia).

Ekosysteemien nykytilakuvaukset pyrkivät kuvaamaan ekosysteemikokonaisuuksia ja rakentamaan ymmärrystä niistä laajemmista kokonaisuuksista, joissa kehitämme ja toteutamme innovaatiotoimintaa.

EKOSYSTEEMI ON LÄHESTYMISTAPA: EKOSYSTEEMEJÄ ON ERILAISIA

**Liiketoiminta-
ekosysteemi** keskittyy
liiketoiminta- ja
asiakasarvon luomiseen.

Innovaatioekosysteemi
keskittyy tiedon yhteis-
luomiseen, hyödyntämiseen
ja kaupallistamiseen.

Kasvuekosysteemistä
puhutaan, kun tiettyyn
liiketoimintaan erikoistunut
verkosto lähtee nopeaan
kasvuun.

Tietoekosysteemi
keskittyy uuden tiedon
luomiseen ja
levittämiseen.

Yrittäjyyskosysteemi
keskittyy yrittäjyyden
tukemiseen ja start up-
toiminnan
käynnistämiseen.

INNOVAATIOEKOSYSTEEMI MUODOSTUU ERILAISISTA OSATEKIJÖISTÄ

Vakiintuneita innovatiivisia yrityksiä kaupallistamaan tutkimustuloksia, testaamaan olemassa olevia markkinoita ja luomaan uusia

Rahoittajia rahoittamaan innovatiivisia avauksia

Yhteisiä innovaatiotoiminnan rakenteita ja prosesseja (esim. yhteiset kehitysalustat)

Yksi tai useampi tutkimus- ja kehittämisorganisaatio tuottamaan tietoa

Oppilaitoksia ja koulutusta varmistamaan osaava työvoima

Erikoistuneita palvelujen tarjoajia ja yhteistyökumppaneita tarjoamaan saumattomia, integroituja palveluita

Riittävästi tilaa kasvulle ja laajentumiselle sekä lean-henkinen hallinto ja vakaa ympäristö

Kulttuuri, joka mahdollistaa ja tukee yrittäjyyttä ja innovatiivisuutta keskeisenä osana toimijoiden arvoja

Julkinen sektori ei voi rakentaa innovaatioekosysteemejä, mutta se voi tukea ja mahdollistaa niiden toimintaa.

Organisaatioiden johto voi edistää innovaatioekosysteemien muodostumista innovaatioita ja yrittäjyyttä tukevalla kulttuurilla.

INNOVAATIOEKOSYSTEEMI TIHENTYY KEHITYSALUSTASSA

- Alustoilla tutkimus ja kehittäminen motivoituu konkreettisista tavoitteista käsin.
- Konkreettisten tavoitteiden avulla hahmotetaan sekä iso kuva (yhteiskunnalliset haasteet) sekä millaista osaamista ja resursseja (tutkimus, toimijat, toimialat) haasteiden ratkaiseminen tarvitsee.
- Hankkeistamalla ja hankeportfolioilla kootaan tarvittava osaaminen ja resurssit yhteen.
- Hankeportfolioiden rakentaminen latautuu näin sekä yhteiskunnallista haasteista, niitä toteuttavista konkreettisista tavoitteista että tarvittavasta osaamisesta käsin.
- Alustalla hyödynnetään vakiintuneita prosesseja ja käytäntöjä, jotta tieto ja osaaminen pääsevät kumuloitumaan.

Innovaatioekosysteemikohtainen kehitysalusta:

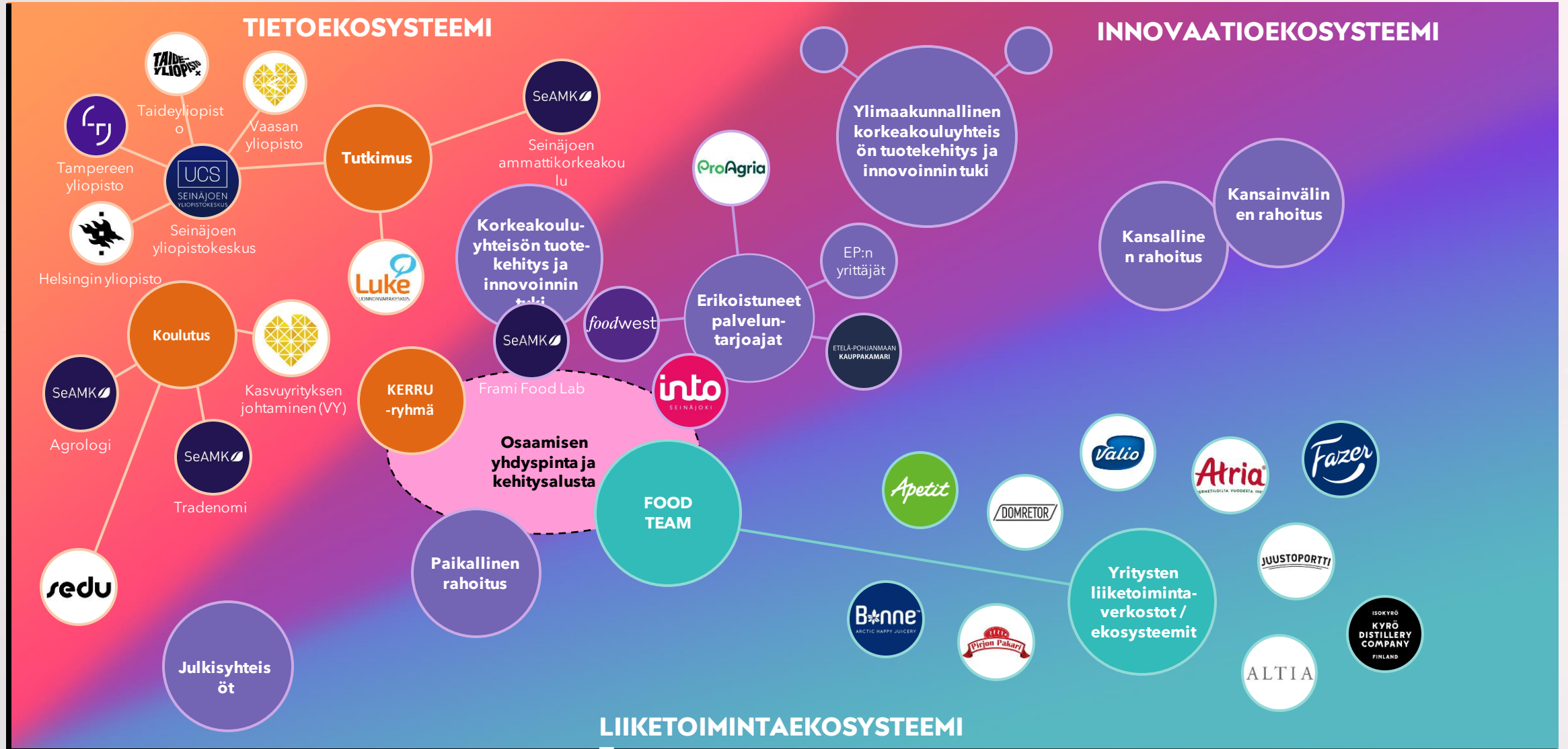

2

ETELÄ-POHJANMAAN EKOSYSTEEMIEN NYKYTILAN KUVAUS

KESTÄVÄT RUOKAJÄRJESTELMÄT -EKOSYSTEEMIKOKONAISUUS

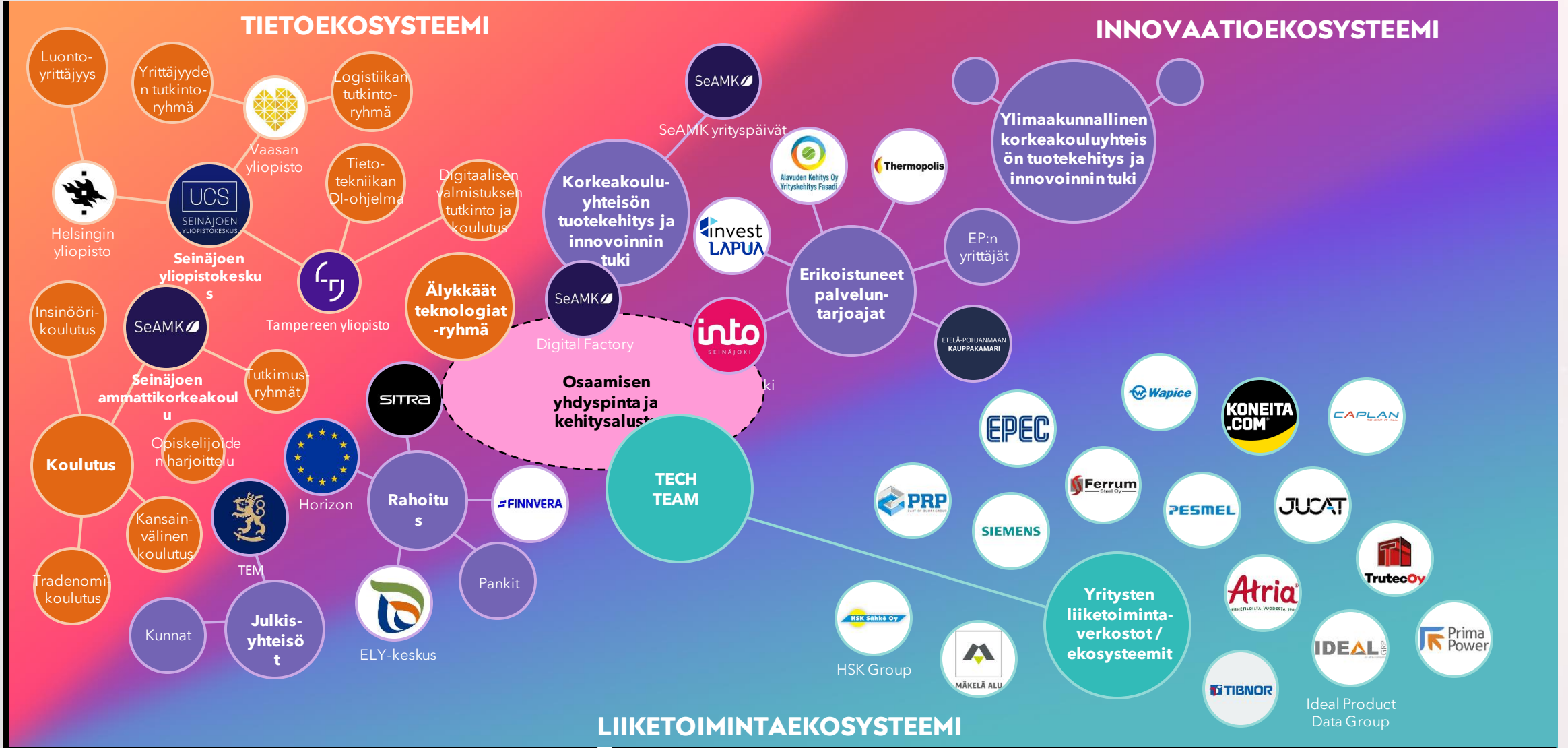
Tietoultuvuus

Liiketoimintaulottuvuus

UUDISTUVA TEOLLISUUS -EKOSYSTEEMIKOKONAISUUS

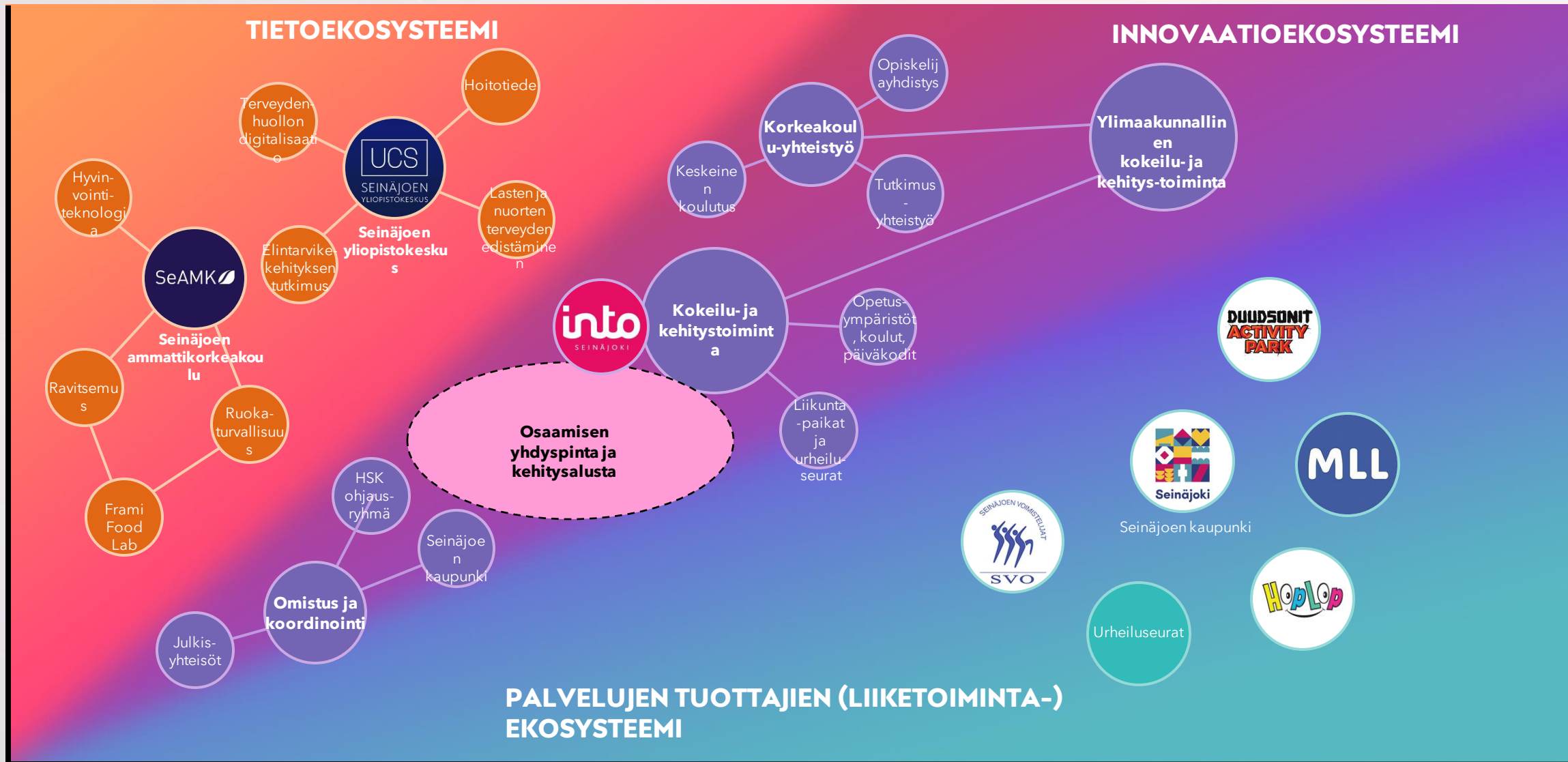
Tietoullottuvuus

Liiketoimintaulottuvuus

LASTEN JA NUORTEN TERVEYDEN EDISTÄMINEN - EKOSYSTEEMIKOKONAISUUS

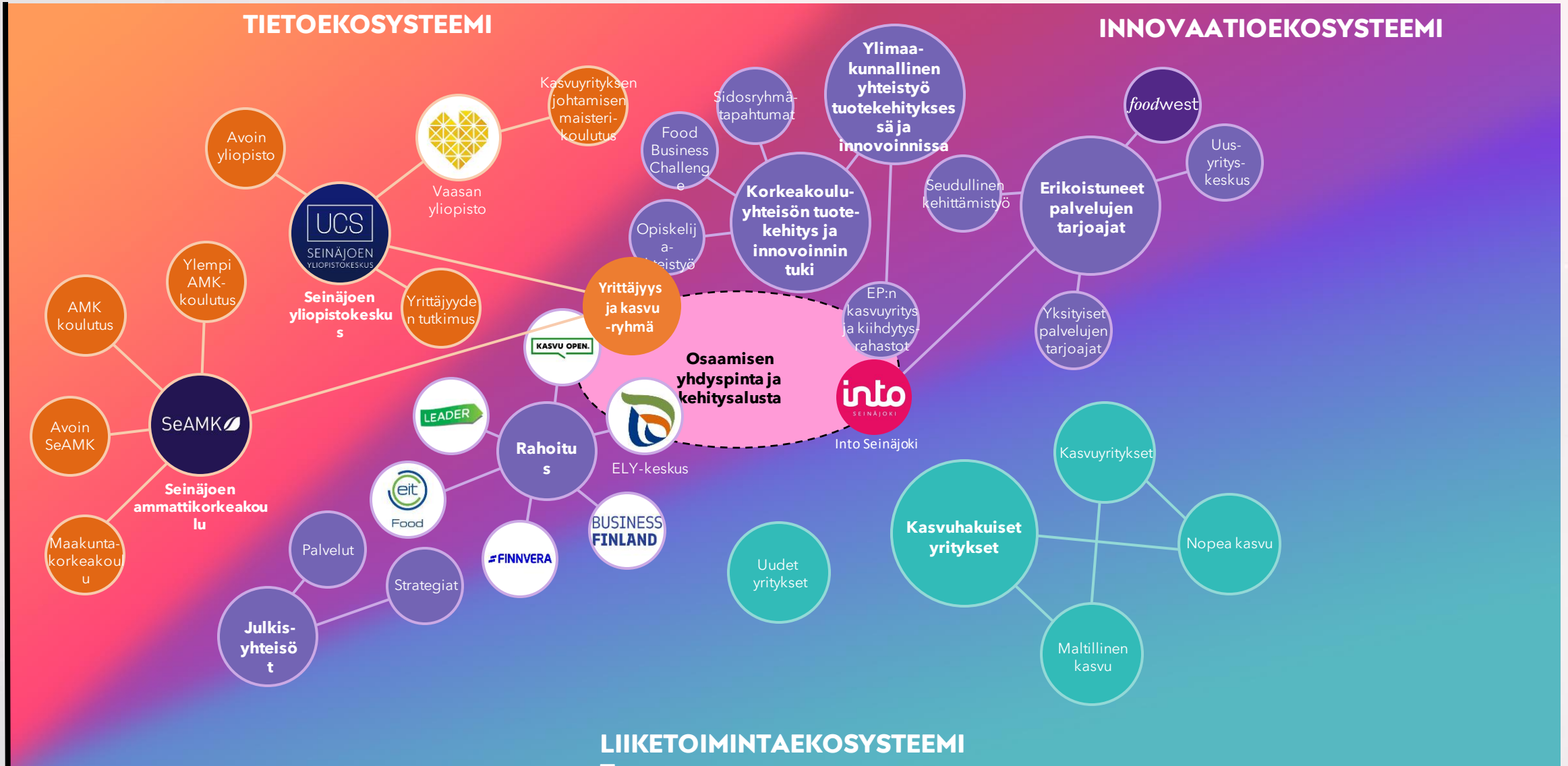
Tietoullottuvuus

Liiketoimintaulottuvuus

KASVUYRITTÄJYYS -EKOSYSTEEMIKOKONAISUUS

Tietoullottuvuus

Liiketoimintaulottuvuus

3

**EKOSYSTEEMIEN
KEHITTÄMINEN**

LÄHTÖKOHDAT VAIKUTTAVALLE YHTEISELLE KEHITTÄMISTYÖLLE

I. Sitoudutaan ekosysteemi-kehittämiseen toiminnallisena strategiana

2. Sitoudutaan seuraavien alueellisten ekosysteemikonaisuuksien kehittämiseen:

**RUOKAEKOSYSTEEMIN
KESTÄVÄ UUDISTUMINEN**

**ÄLYKKÄÄSTI UUDISTUVA
TEOLLISUUS, DIGITAALINEN
VALMISTUS**

**LASTEN JA NUORTEN
TERVEYDEN EDISTÄMINEN**

**KASVUYRITTÄJYYS
(LÄPILEIKKAAVANA)**

3. Luodaan oma ekosysteemi-kehittämisen malli, joka perustuu aktiiviseen alueelliseen ja ylläalueelliseen yhteistyöhön.

ETELÄ-POHJANMAAN EKOSYSTEEMIKEHITTÄMISEN KOKONAISUUS

INNOVAATIOEKOSYSTEEMI (IE)

keskittyy tiedon yhteisluomiseen, hyödyntämiseen ja kaupallistamiseen.

TIETOEKOSYSTEEMI (TE)

keskittyy uuden tiedon luomiseen ja levittämiseen

LIIKETOIMINTAEKOSYSTEEMI (LE)

keskittyy liiketoiminta- ja asiakasarvon luomiseen.

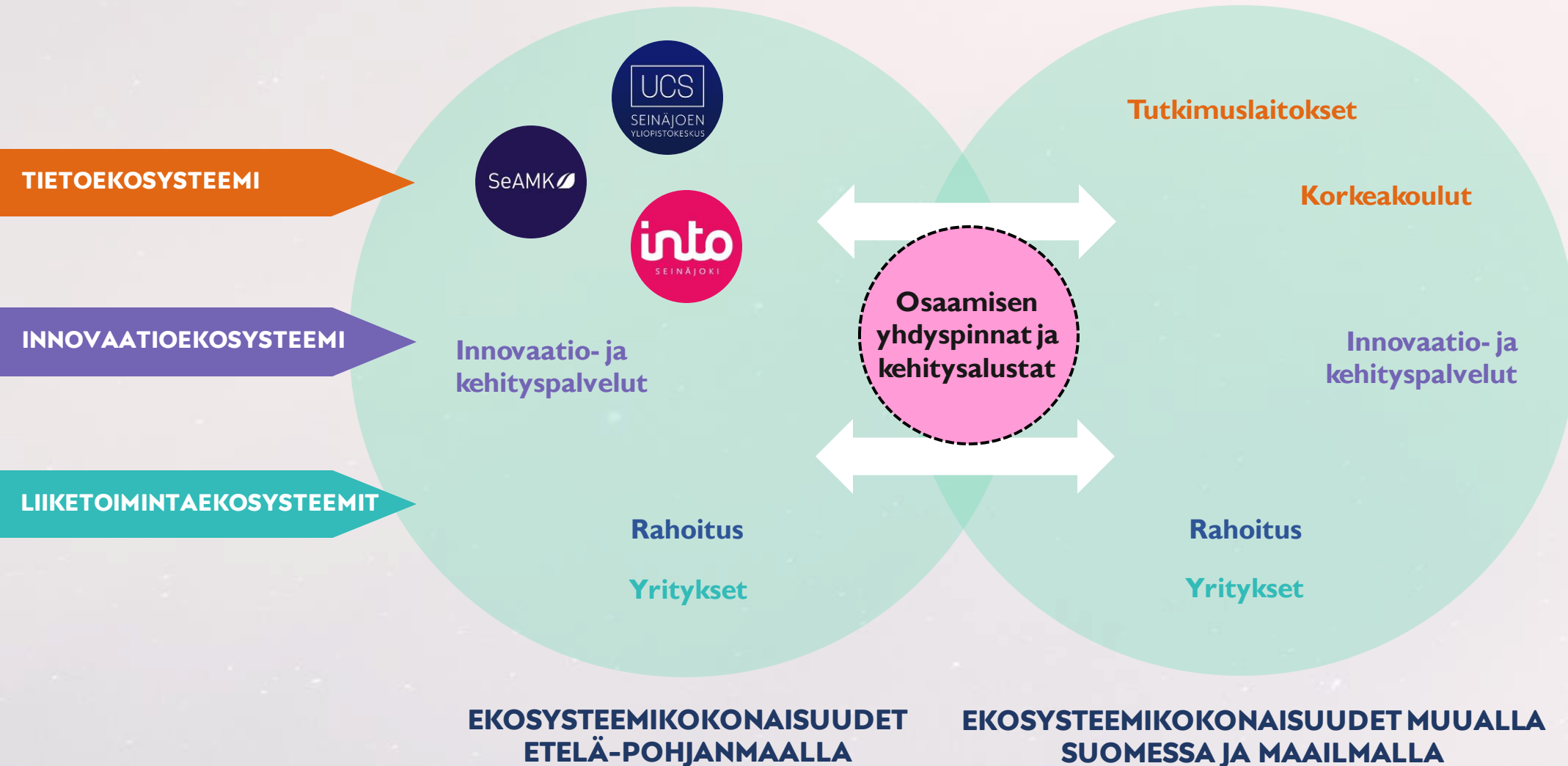
**Osaamisen yhdyspinta
ja kehitysalusta**

KASVUYRITTÄJYYSEKOSYSTEEMI (KE)

keskittyy kasvuyrittäjyyden tukemiseen ja start up -toiminnan käynnistämiseen.

AVOIMET, VERKOTTUNEET EKOSYSTEEMIKOKONAISUUDET

TAVOITTEET JA TOIMENPIDEKOKONAISUUDET

PÄÄTAVOITE: Rakennetaan tieto- ja liiketoimintaekosysteemejä integroivia innovaatioekosysteemeitä.

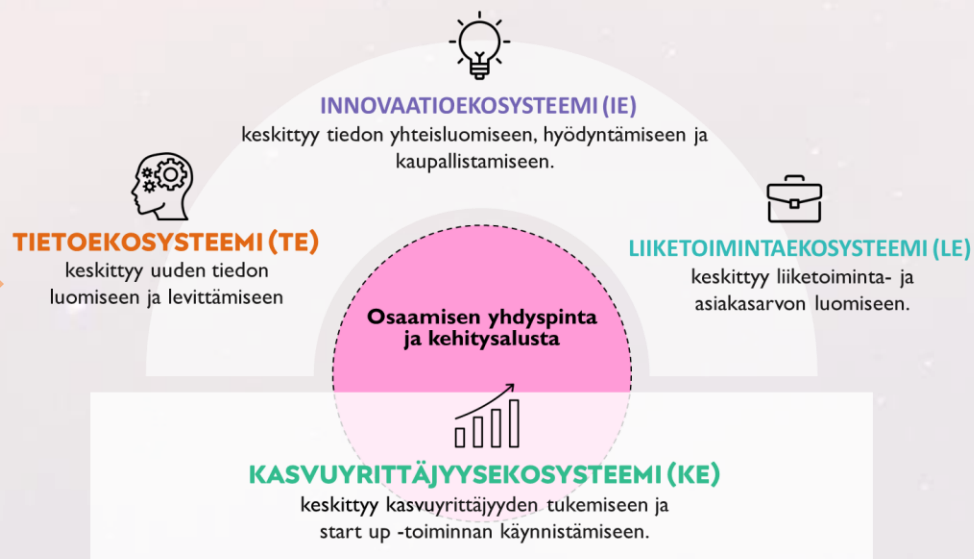
TOIMENPIDEKOKONAISUUDET (TP):

- **IE-TP1.** Vahvistetaan innovaatioekosysteemin perusrakenteita ja yhdyspintoja
- **IE-TP2.** Luodaan innovaatioekosysteemikokonaisuuden ytimeksi soveltuva kehitysalusta tai vahvistetaan olemassa olevan kehitysalustan toimintaa

PÄÄTAVOITE: Vahvistetaan tietoekosysteemeitä ja parannetaan niiden vaikuttavuutta.

TOIMENPIDEKOKONAISUUDET (TP):

- **TE-TP1.** Vahvistetaan EP:n korkeakouluyhteisön painoalaryhmiä
- **TE-TP2.** Toteutetaan kohdennettuja alueellisia osaamispanostuksia.
- **TE-TP3.** Hyödynnetään uusia, yliaalueellisia verkostoyhteyksiä.

PÄÄTAVOITE: Tuetaan liiketoimintaekosysteemien kehittymistä ja itseorganisoitumista.

TOIMENPIDEKOKONAISUUDET (TP):

- **LE-TP1.** Vahvistetaan alueen yritysjoukossa tietoisuutta ekosysteemimäisestä toimintatavasta sekä liiketoiminnassa että kehittämistoiminnassa.
- **LE-TP2.** Tuetaan liiketoimintaekosysteemien itseorganisoitumista.

PÄÄTAVOITE: Vahvistetaan kasvuyrittäjyyttä tukevan ekosysteemin kenittymistä.

TOIMENPIDEKOKONAISUUDET (TP):

- **KE-TP1.** Systematisoidaan alueellista start up -toimintaa
- **KE-TP2.** Tuetaan olemassa olevien yritysten kasvupyrkimyksiä
- **KE-TP3.** Start up- ja kasvuyrittäjyyden toimet tuodaan yhteen yhteisellä kehitysalustalla ja koordinaatiotyöllä (esim. toimenpiteiden vuosikello).

Yhteenvetäviä huomioita

- **Ekosysteemikehittämiseen liittyvä ajattelu** ei vielä ole täysin kiteytynyt → Tarvitaan yhtäältä **uutta luovaa** ja toisaalta **pitkäjänteistä ajattelua**.
- Ekosysteemiajattelun **lisäarvo** liittyy siihen, että **asioita tehdään toisin**: missiovetoisuus, ”yritykset kehittämisen subjekteina”, avoimuus, kehitysalustat, yhteisluonti jne.
- Etelä-Pohjanmaalla (ja Seinäjoella) on vakiintuneet **kehittämisen painoalat**, joilla on myös ekosysteemirakenteet. **Ekosysteemirakenteita** ja **prosesseja** on kuitenkin **vahvistettava** kautta linjan.
- Etelä-Pohjanmaan ekosysteemikehittämisen tulee olla **avointa** ja **monipuoliseen verkostoitumiseen pyrkivää**. → **Suomen kasvukäytävä** voi olla yksi keskeinen **yhteistyöfoorumi** ekosysteemikehittämiseen liittyvissä asioissa.

Kiitos!

Jari Kolehmainen
Tutkimusjohtaja, HT
Tampereen yliopisto
S-posti: jari.kolehmainen@tuni.fi
Puh. 050-5749704